

Holland Houtland- Boeren blijven boeren, bouwers blijven bouwen

Missie: 50% van de grondstoffen voor de bouw is lokaal en biobased geteeld in 2030

CO₂, stikstof en corona. Landbouw en bouw zitten op slot en de rek is eruit. De maatschappelijke kosten zijn gigantisch. Holland Houtland ziet grote kansen voor de transitie van de bouw en de veeteelt. Simpel, door de focus te richten op lokale teelt van grondstoffen in plaats van Nederland distributieland en voedslexportland.

In 2030 zijn in Nederland 1 miljoen extra huizen nodig. Nederland moet in 2050 100% circulair zijn. Dat zetten we nu in gang! Ruim 42 procent van Nederland is grasland voor koeien of in gebruik voor de productie van veevoer. Slechts 8 procent is voor onze huizen en tuinen. Halvering van vee biedt een enorme kans om op deze grond, grondstof te verbouwen voor 1 miljoen huizen. Er is dan zelfs nog voldoende ruimte over voor natuurlijke grondstoffen voor plantaardig voedsel, kleding en verpakkingsmateriaal.

Met de oogst van 0,75 hectare hennep bouw je een huis. Van de oogst van 30.000 hectare hennep en 25.000 hectare hout realiseren we 40.000 woningen, elk jaar. Dat is mogelijk op 3% van het huidige grasland.

De impact is enorm!

Door een miljoen huizen biobased te bouwen met hout en hennep in plaats van baksteen, cement en staal, besparen we 5,5 miljoen ton CO₂ per jaar. Er is veel minder grondstof nodig, de bouw is veel sneller en door lokale productie is er minder vervoer. De impact verdubbelt door de vermindering van veeteelt. Resultaat: forse CO₂, methaan en stikstofreductie en juist een grote verbetering van de lucht -en waterkwaliteit. De werkgelegenheid is geborgd in de bouw en boeren blijven boeren!

Haalbaarheid

Er zijn al 5.000 kringloopboeren en er zijn al boeren die grondstoffen produceren voor de bouw. De bouw wil emissievrij ontwerpen, ontwikkelen en bouwen, als de overheid een level playing field creëert via de opdrachten of wetgeving (Dutch Green Building Council). LTO wil naar gemengde, gediversifieerde landbouw met een meervoudig verdienmodel. De provincie Zuid-Holland heeft deze week aangegeven samen met Holland Houtland te gaan werken aan de circulaire transitieagenda voor de bouw. De consument wil gezond en comfortabel wonen, zij laten dit al zien in pionierswoningen en particulier opdrachtgeverschap. Dit schalen we op naar hele wijken.

Schaalbaarheid

De boer kan eenvoudig omschakelen naar hennep, vlas, bamboe, tarwe (stro) en populier. Voor de bouw is omschakeling een enorme kans vanuit grondstoffentekorten en stikstof. Maar daar zal de grootste verandering nodig zijn in de hele keten.

Deze transitie versnelt door in programma's van eisen voor de bouw de circulaire eisen (bijvoorbeeld circulair beton) te vervangen door de eis voor lokale biobased grondstoffen. Houtbouw is sneller, veiliger en geeft minder overlast aan de omgeving. In Engeland is houtbouw inmiddels even duur als reguliere bouw.

Onze 4 stappen van Holland naar Houtland:

1. We maken de transitie agenda met onze pilots zichtbaar voor politiek, overheid en wetenschap met als eerste voorbeelden:
  - een proof of concept met Van Wijk Uitvaartkisten
  - schaalbaarheidsonderzoek met Greenhuus Hennep huis
  - ondernemers met lef verbinden om de Zuid-Hollandse variant van de transitie agenda te maken
2. De transitieagenda implementeren we in adviezen en trainingen voor opdrachtgevers en inkopers bij gemeenten, projectontwikkelaars en corporaties. Ook leveren een concreet aanbod in de keukentafelgesprekken met boeren voor hun toekomst.
3. Marktmaker tussen boer en bouwer
4. We richten een coöperatie voor leveringszekerheid voor de bouw en prijsgaranties voor boeren

Funding Kraak de crisis

De funding is voor de uitvoering van bovenstaande activiteiten, het begeleiden van pilots, validatie door experts, promotie EN om op te schalen met partners en co-financiers.

Holland Houtland

Boeren blijven boeren, bouwers blijven bouwen